

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Textus sequentiarum cum lucule[n]tissima tam
sententiaru[m] q[uam] vocabuloru[m] interpretatione
scripture autoritatib[us] alioru[m]q[ue] exemplis
creberrimis roborata**

Colonie, 1506

VD16 T 655

Primo dierum omnium quo mundus extat conditus vel quo resurgens
conditor nos morte vita liberet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30585

Este est liber hymnorum.

Hymnus dicitur laus dei cum cantico. Quattuor autem fuerunt principes
les autores qui hymnos composuerunt. scilicet Gregorius Prudentius
Ambrosius et Sedulius. Sed quidam vir prudens nomine Hilarius videns illos sic mul-
tos hymnos composuisse. dignum duxit placuisse quodammodo in unum colligere prope
diose. et unum breuem et utile tractatum proponere in quo hymni continerentur. Prima
huius intentio fuit describere illos qui cantantur in prima feria. et sic deinceps pro
secundo ordine Utilitas autem maxima est in his libello. quod eo pleto et intellecto cog-
nitioem habere possumus unitatis et trinitatis. Supponit autem theoricam. id est
diuine preplationi. Sed quia mentionem fecerat de feria. videamus quod sit fe-
ria. Feria est sollemnis dies. Beatus autem silvester vel Gregorius videns hebreos
dixisse prima sabbati. secunda sabbati. et sic deinceps. Sicut videns gentes nomina
suorum deorum vel stellarum posuisse. ut dies lune. dies martis etc. voluit muta-
re nomina eorum. scilicet hebreorum et gentium. et ideo inuenit huius nomen feria. Sed in fine
septimane seruauit sabbatum quod fecit ad figuram. quia sabbatum interpretatur requies
es. Et nos per totam hebdomadam. id est per totum spatium vite nostre (quod currit spacio
septem dierum) debemus laborare summo conamine ut perueniamus ad requiem et
ad eternam beatitudinem. Unusquisque autem hymnus habet suam materiam. In illis qui
sunt de nocte accipit medium ipsum tempus. id est peccatorem ipsum tempus. scilicet ut expellat a
nobis tenebras ignorantie. et vicioz et reformet nos scripturis et scripturis chari-
tate. In illis vero qui sunt de die accipit medium ipsum lumen. et vult deprecari de-
um. ut quemadmodum illuminat nos claritate et splendore solis in corpore. sic ille
luminet nos sancti spiritus gratia in mente. Amen.

**Primo dierum omnium quo mundus extat conditus. vel
quo resurgens conditor. nos morte vita libret.**

Materia huius hymni est commemoratio dominici diei. Et commemorat eum tripliter
primo quia tali die mundus conditus fuit. secundo quia tali die christus resurrexit. tertio quia
nos illo die a morte liberauit. Et per hanc commemorationem beatus Gregorius vult
monere nos ad honorem dominice diei. ut de lecto mane surgamus. Dominicus vero
dies merito cum discretione omnium dierum primus dicitur. quia dicitur primus respectu omnium crea-
turarum. Tertius etiam dicitur respectu resurrectionis domini. quia tertia die resurrexit dominus.
Quartus etiam dicitur respectu octauae diei. quia in octaua dies omnes resurgere debe-
mus ad eternam vitam. Et ideo gratias deum in dominico die qui christus resurrexit. vel in
die iudicii qui dicitur sacratus. quia in ipsa bona bonis. mala malis reddent. Descendens
de celo ad litteram dico dominicam diem maiorem esse omnibus alijs. quia tunc mundus fuit con-
ditus. et christus resurrexit eodem die. Dicit enim Leo papa. In hac die mundus
sumpsit exordium in hac per resurrectionem et morte iteritum vitam accepit prin-
cipium. Sed huius primatum super omnes alios dies. Sed maior est alijs diebus pro locum a par-
tibus enumeratis vel a positioe antecedentis. O fratres (omnes surgamus). id est citi-
us quam in alijs temporibus. primo omnium dierum. id est die dominico. quo. scilicet dominico die (mundus
extat). id est factus. id est factus. vel per 2. quo die (conditor). id est creator omnium crea-
turarum. (resurgens a) morte (vita). id est ad vitam nos liberauit ab inferno. et
a potestate diaboli.

Per totum annū fo. ij

Pulsis procul corporibus. surgamus omnes ocyus. et nocte que
ramus pium sicut prophetam nouimus

(Surgamus ocyus) dico (corporibus procul). i. peccatis et vitijs (pulsis). i. expul-
sionibus (et gram?) p. obseruandis mandatorum (pium). i. deum (nocte). i. in nocte
(sicut nouimus prophetam) s. David deum quasi uisum. sicut ipse ait *Media nocte*
surgens ad presidium domus tue. Et dixit Lauabo per singulas noctes lectum
meum lachrymis meis stratum meum rigabo. vii in homel. b. Gregorij legit de
quodam viro. qui postquam aliquantulum soporis corpori suo dedisset. extra medium nos-
trum surgebat. et vigilans porabatur. qui tandem hoc fecit donec facta esset de celo
a domino dicens Peccatum tuum dimissum est tibi. surge. et noli ammodo peccare.

Nostras preces ut audiat. suamque dexteram porrigat. ut expia-

tos sordibus reddat polorum sedibus

Surgamus inquam et gram? pium (ut audiat nostras preces). i. orationes pro ut
radis vicijs et per acquiescentibus (et) p. et (porrigat suam dexteram). i. suum
auxilium (ut reddat expiatis). i. nos absolutos. et purgatos a vitijs vel a
sordibus vicijs (sedibus polorum). i. celorum et angelorum. i. ponat nos in regno celorum.

Et quibus sacratissimo huius diei tempore horis quietis psalli-

mus donis beatis muneret.

Reddat inquam nos polorum sedibus. ut (muneret). i. appremiet nos (beatis
donis). i. donis celestibus (et) p. i. quibus (psallimus). i. canimus. s. domino
deo nostro (horis quietis). i. horis noctis (tempore sacratissimo). i. sanctissimo quo
christus resurrexit (huius diei). i. dominice. vel muneret in sacris scripturis. i. in die illius
diei. qui dicitur sacratissimus. quia bona bonis et mala malis redduntur

Jam nunc paterna claritas te postulamus affatim. absit libido

sordidans. omnis actus noxius.

Hic pater. qui superiora pro nos habere nequimus vertit se nunc ad christum
et monet nos quod deprecemur ipsum quatinus omnis libido. et omnis ma-
cula facta a nobis remoueat. O (paterna claritas) id est pater mundi
(postulamus in te nunc affatim) id est abundanter. ut (libido) id est luxuria. et
mala peccata (sordidans) id est sedans. s. corpora nostra. et (omnis actus
noxius). i. nocuus siue omne malum opus (absit). i. longe sit remotum. ne anima
cum corpore sordescat Affatim sicut Hug. per geminum. ff. componitur ex ad. et fa-
tin quod est abundanter

Ne feda sit vel lubrica nostri compago corporis. per quas auer-

ni ignibus ipsi crememur acutus

Et ideo te postulamus (ne compago nostri corporis). i. coniunctio corporis et anime
(feda sit). i. sordibus plena (vel lubrica). i. labilis ad luxuriam. qui tunc dicitur feda
quia caro pestiferi sui rationi. et ratio est pulchra quam peccata corporis (per quam). i. com-
paginem male visam (ipsi). i. nos ipsi (crememur). i. cruciemur anima. et corpore

Expositio hymnorum

(actus). i. valde acriter (signis). i. doloribus et cruciatibus (aerum). i. inferni Aernus dicitur ab a quod est sine et verberis quod est delectatio quasi sine vere. i. sine delectatione Aernus autem est locus in inferno ubi spiritus est ignis in quo impie cremabuntur. qui in hac vita in vanitatibus mundi vixerunt.

Ob hoc redemptor quesumus ut probra nostra diluas. vite perennis commoda nobis benigne conferas.

Et quia timemus ignibus ut crememur. ideo o (redemptor quesumus). i. cum desiderio quimus et rogamus (ob hoc). i. propter hoc (ut diluas). i. deleas (nostra probra). i. peccata. quae probra animam et corpus. et (conferas benigne). i. concedas (nobis commoda). i. bona (perennis vite). i. eterne glorie

Quo carnis actu exules. effecti ipsi celibes. ut prestolamur cernui. melos canamus glorie

(Quo) putamus nos (exules). i. peregrini a celesti patria (actu). i. operati one sine concupiscentia (carnis) quemadmodum ipse qui est aliena patria exul et peregrinus. i. longe remotus a patria Sic nos debemus esse remoti ab actu carnis per bona opera. et nos (ipsi effecti celibes). i. celestes (prestolamur) id est expectamus. s. vitam eternam (cernui). i. humiles. vel (cernui). i. inclinati. et oculos sursum tendentes ad dominum (canamus). i. perferamus (melos). i. dulce cum ore et corde (glorie). i. ad honorem tue laudis. Bene enim cantat quia peccatis cessat et bona opera facere non pigrescat. Prestolor equoquum est. unde Prestolor expecto. prestolor querere dico

Presta pater piissime. patrique compar unice cum spiritu paraclito regnans per omne seculum. Amen

(piissime pater). i. o creator et actor omnium rerum (quod) per te. o (unice) id est o christe fili dei vivi (compar) id est equalis secundum divinitatem (patri) omnipotenti in pulgillo celum. et terram continenti. tu christe (regnans cum spiritu paraclito) id est consolatoris (per omne seculum) id est ante omnia secula (presta) id est dona seu concede. nobis ea quae supra diximus. s. ut a viciis abstinendo in virtutibus perseverare valeamus (Amen) id est fiat sine fine et sine defectu

Terne rerum conditor noctem diemque qui regis. et tempora

Das tempora. ut alleues fastidium.

(Materia huius) hymni est commendatio et laudatio divini dei. Eterne. i. sine initio et sine fine Et divina assignat inter eternum. perpetuum sempiternum et temporale. Eternum est quod caret principio et fine. ut deus Perpetuum habet principium. sed nunquam habebit finem. ut angelus. Sempiternum est quod habet principium cum tempore et habebit finem. ut mundus Temporale est quod incipit cum tempore et etiam habet finem. ut corpus nostrum. Construe (Eterne conditor). i. factor (rerum) s. creaturarum (qui regis) id est disponis et gubernas (noctem). i. peccatorum vel diabolum (quod) per te (diem). i. bonum vel iustum (et das tempora). i. diversitates (temporum). i. spatioz huius vite (ut alleues fastidium). i. removes ab eorum laboribus et noxiis Eterni dei sapientia fuit ut omnia sublevarer fastidia te